

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 150 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13 -74

Preotul în slujba ocrotirii sociale și medicale

Animat de problema „Preoțimea în slujba operelor de ocrotire și medicină socială ridicată de către dl. Ministru al sănătății dr. I. Lupaș. am crezut de folos să atrag atenția preoțimei asupra celor de mai jos covins fiind că preotul în posesiunea cunoștințelor medicale-igienice va putea fi de un mare ajutor în combaterea relelor ce bântue neamul românesc.

Opera socială de azi în tendința sa de a vedea clar realitatea vieții păturilor sociale a descoperit o situație înspăimântătoare. Răsboiul în sarcina căruia ne place să aruncăm, vina tuturor perturbațiilor sociale, a schimbat brusce echilibrul nu numai social, dar și sanitar. Sgăduirea aceasta o resimte mai ales clasa țărănească și muncitorească. Boalele sociale, sifilisul și tuberculoza etc. sau infiltrat adânc în trupul acestei populațiuni, lipsită în mare parte de îngrijirea necesară și nepregătită pentru de-a înfrunța această pacoste.

Sifilisul sa încuibat adânc în țărâniea noastră. Statisticile oficiale ale Ministerului Sănătății, arată în unele ținuturi 20—30 din populație infectată de aceasta molimă o statistică minuțioasă, făcute într'o fabrică de tutun din Ardeal, dovedește că 23.5% a muncitorimei organizate este atinsă de sifilis. Cât de mare va fi procentul la muncitorimea neorganizată, care nu stă sub control medical. Aproape toate organele administrative-sanitare, cât și particulari dau alarmă în toate regiunile țării.

Trebuie să subliniem însă, că nu numai la noi, ci și în alte țări situația e similară ba în unele țării din apus sifilisul este chiar mai răspândit decât la noi.

La fel și tuberculoza, seceră în dragă voe ce avem mai frumos și poate mai

bun (tineretul) în țară. În comune, orașe, școli, casărmi, internate, familii ea zace ca un greu blestem pe capul acestei națiuni abia scăpată de robie. Statistica arată 20—30% tuberculoși în Munții Apuseni, 40%, în unele comune din Valea Almașului, întrun liceu din ardeal am aflat 37%, într'o școală normală de băeți 40%, iar într'o școală elementară din județul Cluj 20% tuberculoși. (Prof. Jakob în Berlin află 45.9% tuberculoză în școlile primare).

În fața acestui trist capitol din viața neamului, cu cortegiul lui de suferinzi, nenorociți, de copii nevinovați, meniți peirii, toată hârțuiala și lupta politică, precum și dușmănia între frații de acelaș sânge pare o adevărată tragedie pe capul neamului oropsit atâta vreme și nenorocit și azi.

Aleșii neamurilor în toiul frământărilor politice din zilele antibelice au scăpat din vedere pericolul acestor boale și îngrădirea desăvârșită a lor. Azi neamurile pier, se prăpădesc, iar ce nu sugrumă acestea flagele, sugrumă indolența, frica mamelor de-a procrea urmași. Gândițivă la crimele ce să săvârșesc pe o scară întinsă și groaznică, omorând viața în germenul ei. Medici, moașe criminale, cari subminează unii în mod inconștient rasa, neamul și țara aceasta!

Aș vrea ca strigătul acesta să străbată până în adâncul inimilor, datele statistice să fie un permanent memento în orice acțiune strigătul de durere și cifrele cari arată începutul tragediei naționale să ne îndemne a pune stavilă întinderii nenorocirei, prin împăcarea urii, prin frăție și blândețe, alinând durerile, suferințele unui neam, care dela noi așteaptă mântuirea.

În fața marelui pericol organele sanitare au început din bună vreme lupta, dar față de un dușman atât de puternic a fost grea apărarea cu mijloacele reduse și cu indolența societății. Ministerul sănătății a organizat din bună vreme serviciul pentru combaterea acestor rele. Echipe de medici, studenți în medicină au pornit la sate pentru a duce lumină și tămăduire. Dar ceata acestora este prea mică pentru a da lupta decisivă. Societatea întreagă trebuie să dea mână de ajutor în vederea acestui măreț scop.

În special tagma preoțească este chemată să se înregistreze alături de medici, dându-și tributul său.

În fața uriașului pericol să aud tot mai des glasuri sincere și pline de grijă, cari cer ajutor. Un astfel de glas a răsunat și din partea unor arhieriei ai bisericii intenționând să pună întreaga preoție în slujba și ajutorul medicilor chemați a regenera poporul, formarea unei tagme de preoți-medici, mănăstiri-spitale, punându-le în slujba reînvierei sanitare a poporului, dând largă mână de ajutor nu numai de pe amvon, ci și ajutor efectiv prin tămăduire nu numai sufletească, ci și trupească bolnavilor.

Preoți-medici, ce ideală combinație a îndatoririlor față de apărarea noastră. Până ieri-alaltăieri biserica a fost factorul care a dus neamul la mântuire. În umile biserici, ascunse în umbra codrilor, în văi înguste și răcoroase, prin glasul și sufletul cucernicilor preoți înghenunchiați înaintea altarului, la dangătul clopotului și glasul toacei s'a conservat și perpetuat dragostea de neam, de limbă și lege strămoșească. Glasul blând al preoților a alinat durerea suferințelor, picurând balsam tămăduitor pe ranele acestora.

Preoții au fost și medicii veacurilor apuse. Iar azi, când visul este împlinit rolul bisericii nu să sfârșește. Alți dușmani, poate mai aprigi, mai virulenți se arată la hotare, boalele și curente destructive, cari vin cu acelaș scop: nimicirea nu numai sufletească, dar și trupească a populației.

În lupta de regenerare, care să va desfășura pe un plan întins, fără zăbavă medicii vor fi în liniile întâi, dar în ajutorul lor trebuie să vină și biserica cu o pleiadă de luptători idealști conștienți. Medicul

de azi trebuie să fie în primul loc apostol al reînvierei trupesti a omenirii.

Preotul cu medicul, mână în mână vor trebui să pornească lupta, care numai așa în strânsă colaborare va avea garanții de succes.

Și cum privesc în negura trecutului involuntar îmi imaginez pe preotul vindecător de boale, în veacurile trecute și cred că edevăratul rol al preotului era să fie totodată și medic vindecător trupesc. Încerc se reconstruiesc tabloul ce s'ar desfășura azi, dacă printr'o norocoasă dezvoltare tagma preoțească ar fi primit dela început educație medicală, combinând într'un mod norocos știința teologică cu cea medicală. Preoți-medici, călugări-medici, mănăstiri-spitale, înflorind comunele, orașele, dând totodată alinare trupească, dar și sufletească.

Cei cari simt greutatea tragediei de azi, cei cari nu căută numai să scoată arginți din suferința omenirii, ci se ridică mai presus de toate și văd în medicină un adevărat ajutor social, — apostolat, — ne vor da dreptate, căci azi am avea o tagmă medicală națională și ar fi rezolvată complet problema sanitară, având fiecare sat, organul său sanitar, cult și binepregătit.

Animat de acest nobil ideal, cred, că s'a făcut o mare greșală națională, când nu s'a cunoscut acest mare adevăr și în educația preotului s'au abandonat complet cunoștințele medicale.

Mănăstirile dacă nu s'ar limita numai la misticismul contemplațiilor religioase, ci având cunoștințe, pregătire și posibilitatea de a săvâni și o operă de natură umanitară, ar avea un mare și nobil rol social-igienic. Azi s'ar ridica în fiecare colțșor de țară mănăstiri-spitale, bine îngrijite, cu personal conștiințios, modest în ambiții și lipsit de vanități deșarte. Averiile acestor instituțiuni nu s'ar fi secularizat ci rămâneau și pe mai departe în posesia acestor mănăstiri-spitale, formând punctul de plecare a adevăratei organizări în contra fiagelelor cari bântue țara.

Biserica nu și-a putut atinge grandiosul scop, ce trebuia să-l urmărească. Iar azi, când boalele sociale se întind, cutropind populațiunea țării, credem că e necesar să cerem ajutorul efectiv și al preotului.

În vederea dezvoltării unei generale campanii de regenerare credem că ajutorul preotului este indispensabil și mai cu seamă preotul în posesiunea cunoștințelor medicale-igienice va fi un organ de mare importanță în combaterea relelor sociale. Pentru a atinge aceasta dorință credem că ar fi necesar să se introducă:

O educație științifică-medicală-igienică în institutele de creștere a viitorilor preoți și cursuri speciale pentru preoții actuali, cu scopul de a cunoaște manifestările boalelor, vindecarea lor și apărarea față de acestea.

În seminarii, academii, facultățile teologice să se introducă în mod obligator cunoștințele medicale-igienice.

Acestea cursuri vor fi sistematice, făcute în spitale, clinici, cu demonstrațiuni de bolnavi, microscop, laborator, predate de către profesori, medici-specialiști.

În Cluj, din inițiativa Prea Sfinției Sale Episcopului Nicolae Ivan s'au și introdus aceste cursuri speciale, cu demonstrațiuni de bolnavi pentru studenții academiei teologice din Cluj.

Preoții actuali se vor concentra pe timp de 6—8 săptămâni în serii, toamna și primăvara, la cursuri speciale în centrele universitare, unde se vor introduce în cunoștințele medicale-igienice-sociale.

În forma aceasta se vor forma în scurt timp și fără multă cheltuială organe sanitare excelente, căci preotul în acelaș grad de cultură cu medicul va fi un potrivit și folositor ajutor medicului.

Preoții astfel formați se vor încadra în personalul sanitar auxiliar, având în scurt timp fiecare sat, comună organul său sanitar, corespunzător, iar medicul de circumscripție un organ de încredere și ajutor.

Se vor forma apoi cu timpul călugări-medici ambulanti, însărcinați cu combaterea plăgilor sociale.

Acești călugări-medici vor cutreera regiunile periclitare dându-și contribuția lor desinteresat și pricepută.

Aceasta tagmă va trebui să primească o educație preciză medicală la facultățile medicale.

Unele mănăstiri se vor transforma în spitale înzestrate cu instrumente și aparate

moderne, dând o largă ospitalitate celor suferinzi.

Iată o cale prin care statul poate câștiga enorm de mult, iar biserica i-și va întări prestigiul sgduit pe alocurea prin multele curente destructive și puse în slujbe străine de aspirațiunile neamului. Atunci se va realiza cu adevărat cuvântul apostolului: „De este cineva bolnav între voi să cheme preoții bisericii, să se roage pentru dânsul și ungându-l cu untul de lemn (tămăduire și sufletească și trupească) îl va mântui pre el.“ (Iacob 5. 14.)

Dr. Dominic Stanca.

Ce pretinde dela noi Isus?

„Nu tot cel ce zice: Doamne, Doamne va intra în împărăția cerurilor ci cel ce face voia Tatălui meu care este în ceruri.“ (Mat. VII. 21.)

Cel mai ponderos moment care decide apartinerea noastră ca cetățeni ai împărăției divine nu este numai simpla cunoaștere a Mântuitorului. Cultul adus lui, credința în Mesianitatea lui, nu constituiesc un drept la care să ne putem provoca în ziua judecării. Greutatea schimbării unei vieți în care conștiința păcatului este tâmpită, îl îndeamnă pe Isus să accentueze necesitatea faptelor cari să-și aibă izvorul în principiile călăuzitoare stabilite de El. „Pentru ce îmi ziceți mie Doamne Doamne și nu faceți ce vă zic!“ Este o iluzie a încadra faptele noastre făcute în numele Lui la faptele meritorii, când în fond nu poartă pecetea spiritului său. Poate cineva în numele Lui să profetească, să aline durerile bolnavilor și cu toate acestea spiritul lui să fie departe de Dumnezeu. Numai acele fapte vor fi recunoscute de adevărat creștine cari își au izvorul în persoana Lui. Adevăr care se menține chiar și atunci când unii preținși reprezentanți ai Lui pe pământ pomenind numele Lui cu o falsă dragoste și smerenie, falsifică însăș esența activității Lui mântuitoare. Iar când cu o claritate uimitoare va fi evidențiată grozăvia acestei înjosiri omenești, sentința Lui va fi tot atât de aspră ca și cea adresată odinioară ispititorului „ductivă dela mine, cei ce ați lucrat fărădelegea. În egoismul vostru numele meu v-a servit de mijloc pentru a vă satisface dorințele.

Faptele cu adevărat creștine instinctiv trebuie să izvorască din internul omului renăscut prin botezul lui Isus. Numai ceace se dezvoaltă organic în ființa dată cu totul Hristos și se îndeplinește aproape automat este cu adevărat bine.

Cel ce aude cuvintele mele și le face să aseamănă bărbatului înțelept care și-a zidit casa pe piatră.

Tabloul înfățișat în acest vers și în cele ce urmează are menirea să facă cât mai apercetibilă porunca dată. Tezaurul învățăturilor Lui abia prin aplicarea lor ne ridică spre ceace țintim. A cunoaște a voi și a împlini este ceace se pretinde dela noi. Cuvintele Lui au să vieze în internul nostru corigându-ne activitatea. Contactul viu între viața ce se desprinde din cuvintele Lui și viața noastră internă pretinde să acționăm cu toată tăria noastră personală. Cuvintele Lui depozitate numai, în sufletul nostru, lărgesc câmpul vederilor noastre rămânând o pură teorie. Zidim pe năsip o clădire care la prima furtună se dărâmă. Intreaga combinație teoretică la prima lovitură a sorții se destramă într-o formă de plâns. Soliditatea vieții noastre se bazează pe concepția ce ne o formăm despre lume, concepție căreia în afară de Dumnezeu îi lipsește temelia obiectivă. Clădim deci întregă viața pe o temelie dependentă de continuul nostru sprigin. Au doară putem să ne sprijinim pe ceva ce așteaptă sprijinul nostru?

Iată cum credința superficială în Isus Hristos, credința care fără ajutorul nostru n'a putut să pătrundă până în cele mai ascunse limite ale sufletului nostru și să-l captiveze la o singură încercare mai grea evaporează. Ne plângem atunci că nu există Dumnezeu. Tânguirea noastră este un pas spre bine. Să ne bucurăm că pierzând aparenta credință putem nădăjdui la adevărata credință. Credință, care exteriorizată în fapte să fie temelia unei clădiri puternice a vieții noastre pe care nici tristele evenimente nici însaș moartea să nu o poată distruge. Credință din care radiază clipă de clipă o seamă de fapte cari la rândul lor ne va da posibilitatea să pășim cu fruntea sus în fața Mântuitorului. Balanța judecății va coborâ în suflet bucuria învingerii.

(L. M.)

Serbările „Cruții Roșii“ în Cluj

În anul acesta s'au împlinit 50 ani dela înființarea instituției „Crucea Roșie“ română. În toate orașele României s'au aranjat serbările fastuoase cu acest prilej. O deosebită atenție a dat acestei instituții. Clujul. Serbările au ținut o săptămână încheiată, începute cu un frumos concert dat în seara de 16 Oct. în sala prefecturii din Cluj. Duminică în 17 Oct. s'a ținut deschiderea festivă a adunării societății. S'a făcut serviciu divin în biserică, iar după liturgie s'a făcut deschiderea adunării în sala de ședințe a primăriei, de cătră presidenta societății, dna Sidonia Docan. În numele bisericii noastre a vorbit secretariul cons. Laurențiu Curea aducând salutul și binecuvântarea P. S. S. episcopului Nicolae. A asistat un public mare și ales.

Luni în 18 Octomvrie a ținut dl medic general dr. Bădescu o conferință interesantă despre „Crucea Roșie în război“. Iar doamna Elena Popescu-Voitești a ținut tot atunci o conferință despre „Crucea roșie în timp de pace“. Sala Teatrului Național unde s'a ținut conferința a fost ticsită de publicul asistent.

Marti seara s'a jucat tot în onoarea crucii roșii la Teatrul Național puternica dramă a lui Tolstoi „Puterea întunerecului“. O dramă din viața poporului rusesc plină de momente sguuitoare și caracterizări subtile de personaje și situații sociale.

Miercuri seara a vorbit în sala IV dela Universitate dl prof. univ. dr. Iacobovici. Joi în 21 Oct. după masă s'a ținut la arenă o producție a cercetașilor din Cluj sub conducerea șefului lor prof. At. Popa executând cu multă precizie exerciții interesante și frumoase cercetășești.

Vineri peste zi s'au dat în onoarea crucii roșii reprezentații la toate cinematografele din Cluj iar seara s'a jucat la opera română premiera „Vasul fantomă“, Sâmbătă în 23 Oct. s'a jucat la Teatrul maghiar spirituala comedie americană „Cuibul cu viespi“, iar seara s'a aranjat din partea comitetului societății un bal în saloanele dela New-York.

Duminică în 24 Oct. s'a purtat în tot orașul o chetă din partea dșoarelor din Cluj iar după masă s'au dat obicinuitele

lupte sportive pe terenul arenei din parcul orașului.

La toate aceste festivități a asistat societatea românească din Cluj în număr destul de frumos, un semn că lumea românească a știut aprecia importanța societății „Crucea Roșie” atât pentru vreme de război cât și pentru vreme de pace.

Ș T I R I

Crucile Catedralei. *Miercuri în 27 Oct. s'a făcut sfințirea celor două cruci pentru turnurile Catedralei noastre din Cluj. Actul sfințirii a fost săvârșit în capela reședinței noastre de P. S. S. episcopul nostru Nicolae, asistat de consilierii eparhiali, luând parte la acest act întreg personalul Consistorului și maeștrii lucrărilor dela Catedrală. Crucile au fost apoi așezate la locul lor pe cele două turnuri ale edificiului.*

Atelier de haină bisericești. „Societatea Doamnelor Române” din Cernăuți ne face cunoscut că întreține la Cernăuți un atelier pentru confecționarea de ornate bisericești. Acest atelier ființează de câteva decenii, și cum are lucrătoare experte, lucrările se execută cu cea mai mare precizie. Venitul curat, realizat din această întreprindere este menit a augmența fondurile internatului de fetițe ce-l susține societatea. Fiind aceasta o instituție curat ortodoxă o recomandăm în atenția preoților noștri, ca să îndrume credincioșii să numai cumpere ornate dela colportorii de prin târguri, ci să le comande dela societate.

Cazul principelui Carol. Guvernul publică în presa din București următorul comunicat al dlui ministru al Casei Regale: Unele ziare din țară și din străinătate revin asupra chestiunii renunțării fostului principe moștenitor Carol, cu prilejul întâlnirii care a avut loc la Paris între M. S. Regina și fostul principe moștenitor. Trăgând dintr'un gest cu caracter pur familiar concluziuni de ordin politic, acele ziare publică o întreagă țesătură de știri senzaționale, relative la o eventuală reîntegrare a fostului principe moștenitor, în drepturile sale, la apropiata sa întoarcere în țară cu consimțământul M. S. Regelui, etc. Se dă cea mai formală desmințire acestor știri absolut neexacte și vădit tendențioase, menite a rățăci opinia publică.

Concordatul. Anumite cercuri catolice din Bucureștii au declarat dănuși că nu au nevoie de concordat. Catolicismul — spunu papistașii — dănuște de secole în Principatele Dunărene și a trăit progresând chiar și fără concordat. Cea mai veche episcopie catolică din Vechiul Regat este episcopia de Siret, care datează încă dela 1230. Această episcopie catolică a continuat să dănuiască dealungul veacurilor, luptând alături de biserica ortodoxă română, pentru binele creștinătății, fără să i se fi putut altera credința. A avut oare această episcopie catolică de Siret, nevoie de concordat, pentru ca să poată spune astăzi că e de șapte ori seculară pe meleagurile principatelor dunărene?... Atunci pentru ce atâta preocupare de concordat astăzi, când catolicii sunt un grup mai compact?... Cum a trăit episcopatul catolic de Siret, fără concordat și biserica catolică de astăzi. Ei doresc încheierea unui concordat cu Vaticanul, dar dacă nu se poate înfăptui, ei spun, că Biserica catolică poate trăi și mai departe, cum a trăit până acuma și fără concordat.

Congresul mondial al bisericii creștine. În urma inițiativei luată de clerul american, se anunță că în vara viitoare, se va ține la Lausanne un congres mondial al tuturor bisericilor creștine, cu excepția reprezentanților catolicismului.

În Grecia se fac mari pregătiri pentru alegerile parlamentare. Opinia publică speră că va ieși în majoritate partidul monarhist. În acest caz vor readuce la tron pe fostul rege Gheorghe.

Un nou muzeu în Cluj. Ministerul Instrucțiunii a hotărât înființarea unui mare muzeu la Cluj. În acest scop se va expropria pentru utilitatea publică imobilul dlui Popa care va fi evaluat de către dl Pompilian, arhitect-șef al Ministerului. Opinia publică din Cluj vorbește că această casă să va cumpăra de stat cu suma de 15 milioane de lei. Noi nu putem crede!

Un nou Sion. Joi în 14 Octombrie a. c. la sărbătoarea Cuv. Paraschiva s'a făcut sfințirea pietrii fundamentale a bisericii din parohia Iclandul-Mare. Actul sfințirii l-a săvârșit delegatul P. S. Sale dlui Episcop, protopop Ștefan Rusu, asistat de preoții I. Leuca, D. Sângeorzan sen. și junior, E. Viscrean și parohul local R. Câmpcan. Cu această ocaziune s'a ținut și cercul religios al preoților din jur. La sfârșitul liturghiei a predicat pâr. Viscrean, iar la sfințirea pietrii fundamentale au vorbit pâr. protopop, Câmpcan și Leuca. Preotul D. Sângeorzan junior a vorbit despre biserică și însemnătatea ei. Popor, ca pretutindeni la astfel de ocaziuni rare, a fost foarte mult și din loc și din comunele vecine. Biserica se zidește la o poziție frumoasă în stil românesc și costă 1 milion și jumătate lei. plătit prin repartiție benevolă de către poporul din localitate. Laudă se cuvine

unui astfel de popor și conducătorilor lui. Dea Dumnezeu ca această pildă de jertfă să aște de cât mai mulți imitatori în satele noastre.

Printul Carol fostul moștenitor al tronului s'a întâlnit în Paris cu mama sa M. S. Regina și au luat masa împreună. Întâlnirea a fost foarte cordială.

O aniversare. La 12 Octombrie, sau împlinit 60 de ani de când Carol de Hohenzollern, ca principe al României a trebuit să urmeze și el calea înaintașilor voievozi români, ducându-se la Constantinople și obținând dela „Sublima Poartă” firmanul de recunoaștere al Domniei Lui. A fost ultimul act de umilință pe care țara noastră a fost nevoită să-l execute. Unsprezece ani mai târziu, același Domnitor, sigur pe forțele vii ale națiunii noastre, a proclamat independența Principatelor Române. Data de 12 Octombrie 1926 se va pierde de sigur în negura vremurilor, între visurile cele urâte pe care le-a visat neamul nostru în lunga lui sclăvie. În cei 60 de ani ce s'au scurs de atunci au dispărut și firmanul turcesc și Sultanul turcesc însuși. A dispărut aproape și Turcia din Europa. Iar România noastră, tot într-o zi de Octombrie, după 55 ani de vitejie și muncă și-a încoronat la Alba-Iulia pe Regele hotarelor ei întregite, pe primul Rege care n'a mai cunoscut umilința neamului nostru, ci numai gloria lui.

† **Dr. Victor Babeș** savantul profesor de bacteriologie din București a reposat în săptămână trecută în vârstă de 72 ani. A fost fiul marelui român de pe vremuri Vincențiu Babeș din Budapesta. Știința românească a pierdut întrânsul pe unul dintre cei mai învățați bărbați ai săi al cărui nume a fost respectat în medicina Europei întregi. A fost înmormântat în București cu funerarii naționale.

Succesul lui Zdravetz. Vaticanul a refuzat categoric să numească un succesor episcopului Zdravetz, la Budapesta, fost implicat în afacerea falsificărilor de bancnote franceze. Acest refuz e întemeiat pe argumentul că în Ungaria un episcop militar, este prea expus influenței comandamentului militar.

Combi-nații. De o vreme încoaci presa europeană face fel și fel de combinații referitoare la căsătoria A. S. principesei Ileana. Acum anunță ziarele din Paris că voiajul M. S. Regina este în legătură cu un proiect de căsătorie a principesei Ileana cu una din personalitățile cele mai de vază ale Statelor Unite. Și acesta este un semn de înalta atențiune de care se bucură familia noastră domnitoare.

Hiperzel. Catolicii din Banat au prăznuit în orașelul Radna 700 ani dela moartea sfântului

Francisc de Assisi, sub conducerea episcopului catolic din Timișoara Augustin Pacha. Pentru că să se dea festivităților religioase un mare relief, a fost inaugurată în spatele mănăstirii statuia în piatră a sfântului Francisc. În fața căruia s'a făcut serviciu divin de însuși episcopul Pacha, înconjurat de-o mare suită de canonici și plebani. Sau rostit o serie de predici în ungurește, nemțeșe și bulgărește. Au fost la înălțimea situației bulgarul și neamul. Au vorbit frumos și cu pietate. Oratorul ungar (ulterior s'a aflat, că e un pleban șvab), a găsit însă cu cale să-și arate arama pe față. „Maghiarilor! Sfântul francisc a dat exemplul lepădării voluntare de toate bunurile pământești, deși ca vlăstar patrician putea să-și elupte în viață un rost de guvernator. Poporul Maghiar trăiește astăzi o mizerie morală, involuntară însă. Ne trebuie forța sufletească a Sfântului Francisc, ca după războiul ne-a răpit pe cel mai scump Fiu Ardealul. Să putem răbda cum Vampirul (Românul) ne tot suge vraga. Fructul îndelungei noastre răbdări nu va întârzia într-o lume unde toți nechemății cred să poată governa.”

Facultatea din Chișinău. În urma expunerii dlui ministru Petrovici la Marele Colegiu Universitar din Iași, și după discursurile ținute, punându-se la vot chestiunea înființării Facultății de Teologie, Marele Colegiu dela această universitate a votat în unanimitate pentru Chișinău.

Victimele automobilului. Ziare americane arată că în primele nouă luni ale anului curent, au fost ucise în accidente de automobil 13.000 persoane, în Statele Unite. Numărul persoanelor rănite în același interval de timp a fost de 350.000.

Constituire. Societatea „Credința Ortodoxă” a studenților Academiei noastre din Cluj ținându-și adunarea generală în ziua de 21 Oct. 1926 s'a constituit pe anul 1926—27, după cum urmează: Președinte Nicolae Gavra, vicepreședinte Sofroniu Bulz, secretar I Gheorghe Gligor, secretar II Ioan Bunea, casier Nichita Avram, controlor Leon Sava, bibliotecar Octavian Nicola, vicebibliotecar Gheorghe Albu, econom Ioan Lazar, Secția literară: președinte Izidor Todoran. Membrii: Valer Dragota, Dionisie Gog, Traian Dobra, Iacob Victor. Secția de propagandă: președinte Nicolae Radu. Membrii; Pavel Dab, Andrei Dițiu, Iuliu Todea, Valer Fodoreanu. Secția muzicală: președinte Mircea Fodoreanu, substitut Iacob Bratu.

Sectarii. Ministerul Cultelor ne trimite spre publicare ordinul Nr. 43023 din 12 Oct. a. c. de următorul cuprins: Ministerul constatând că asociațiunile baptiste

întrebuințea atît ca sigilul cît și pe frontispiciul caselor de rugăciuni înscrispita „Comunitatea bisericească baptistă“ a dispus, punând în vedere dlui I. Popa, dela Arad, conducătorul acestor asociațiuni, să nu mai întrebuițeze această titulatură, care poate să facă confuzie și să uzese numai de titulatura „Asociațiunea religioasă baptistă“ conform dispozițiilor din Decizia Ministerului Nr. 5734/1925. Aceasta se aduce la cunoștința clerului, spre orientarea lui și a rătăciților respectivi.

† **Ana Comșa**, mama P. S. S. episcopului dr. Grigorie Comșa dela Arad, a răposat la 10 Oct. în Comana-de-sus lângă Făgăraș. Trimitem P. S. Sale sincerele noastre condolențe.

Alcoolul în Rusia. Consilul comisarilor poporului din Moscova a adoptat o lege prin care se limitează vânzarea alcoolului și se interzice complet debitarea băuturilor alcoolice pentru minori. Autoritățile locale sunt autorizate să oprească vânzarea de beuturi alcoolice în zilele de plată lucrărilor.

Reforma învățămîntului. Gazetele publică planul de reformă a învățămîntului secundar, elaborat de comisia delegată în acest scop de ministerul instrucției. Acest plan contemplează reducerea liceului la șapte clase și ștergerea bacalaureatului. Repartizarea materialului e plănuît astfel: Limba română 22 ore, latina 16 ore, franceză 18, germană 15, greaca 5, istoria 14, geografia 12, științele naturale 13, matematica 19, desenul 12, muzica 9, lucrul manual 4. Ce privește religia la început a fost abandonată cu totul. La insistențele unor membri ai comisiei s'a admis totuș câte o oră la săptămână dar numai în cele patru clase inferioare, în total deci patru ore. Interpelând pe un preot și profesor unit membru al acestei comisii, pentru ce a tolerat această ilegalitate, a răspuns că chestiunea nu-l mai interesează, deoarece nu mai are copii de dat la liceu.

grafiei românești ca un prețios isvor cu privire la istoria dezvoltării organizației noastre bisericești până la patriarhie, cea mai înaltă formă de organizație bisericească răsăriteană.

Cărți noi teologice pentru preoți.

<i>N. Popovici</i> : Primul Sinod ținut la Nicea. Arad, 1926	Lei —
<i>Popescu-Mălăești</i> : Studii și Comentarii: Proorocii. București 1926	„ 30
<i>Theodorescu C.</i> : Rosul social al Evangheliei. București, 1926	„ 40
<i>Icon: P. Vintilescu</i> : Cultul și creziile	„ 70
<i>Pr. V. Pocitan</i> : Geneza demnității patriarhale și patriarhatele bis. ortodoxă București	„ 70
<i>Pr. C. Găliculescu</i> : Isus Hristos Reformat. Râmnicul-Vâlcei, 1926	„ 25
<i>Morariu C.</i> : Flagelul raționalismului. Cernăuți, 1926	„ —
<i>Pr. I. M. Constantinescu</i> : Importanța sinod. I. ecumenic și marile lui personalități. Constanța, 1926	„ 25
<i>Dt. G. Cristescu</i> : Pentru înviorarea entuziasmului pastoral. Sibiu, 1926	„ 30
— Percepția misterului. Studiu de psihologie religioasă și misionară. Sibiu 1926	„ 20
<i>Popescu I. St.</i> : Povățuitorul creștinului ort. răsăritean în timpul sf. Liturghii. Constanța, 1926	„ 8
<i>Icon. P. Vintilescu</i> : O propozițiune liturgică „Cu înțelepciune dreaptă“ ori „Cu înțelepciune dreaptă“. Pitești, 1926	„ 20
<i>Duhovnicul Grigorie (Pr. Gala Galaction)</i> : Cartea Creștinului Ortodox. (Meditare la Rugăciunea Domnească.) București, 1926	„ 20

Nr. 6180—1926.

Concurs

Pentru livrarea alor **50.000 kgr. grâu**, calitatea I. pentru institutul nostru teologic, se publică concurs cu termen până la 15 *Noemvrie* a. c. Grâul are să fie de calitatea I. fără corpuri străine. — Plata se face prin Administrația financiară Cluj, pe lângă chitanță timbrată în regulă. — Ofertele sunt a se înainta Consiliului eparhial, închise, în termenul de mai sus.

Cluj, la 25 Octomvie 1926.

Consiliul eparhial

Nr. 8—1926.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea *postului de capelan pe lângă oficiul parohial și protopopesc din Dej*, care post este recunoscut prin rezo-

BIBLIOGRAFIE

Patriarhia românească, de arhim. Titu Simedrea, București 1926. Tipografia cărților bisericești. Cartea aceasta apărută într-o execuție ireproșabilă conține. O colecție completă de acte și documente privitoare la istoricul întemeierii patriarhiei române. Ea va fi chemată să servească istorio-

luția domnului ministru al cultelor No. 37.352 din 31 Iulie 1925, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, socotit de la prima lui apariție în foaia oficială „Renașterea“ a eparhiei Clujului.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuția legală dela stat.

2. Locuință, constatătoare din 2 camere, culină și pivniță, cu grădină de 1 jugăr, — jumătate din venitele preoțești din parohia centrală Dej și jumătate din diurnele protopopești pentru serviciile, ce din caz în caz i le va încredința protopopul spre îndeplinire în tract și în parohie.

3. Pentru aceste beneficii capelanul va fi dator, să provadă permanent agendele scripturistice în cancelaria oficiului parohial și protopopesc, să îndeplinească serviciile preoțești în parohia din Dej și să propună religia la școlile primare din loc.

4. Doritorii, de a ocupa acest post, trebuie să aibă cvalificația prescrisă pentru parohii de clasa primă, să se prezinte protopopului pentru a-i cunoaște și a celebra la biserică, și să-și înainteze în termenul deschis cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopopesc.

Capelanul numit va putea ocupa locuința la 1 Maiu 1927, când se va elibera.

Dej, la 14 Octomvrie 1926.

Oficiul protopopesc al tractului ortodox român Dej.

Teodor Hermann
protopop.

Nr. 459—1926. prot.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în *Herepea cu filia Ozd* din protopopiatul Luduș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele parohiei sunt:

1. Salar de Stat.

2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.

3. 30 jugăre sesiune parohială în parohia matre și 10 jugere în filia Ozd, completate prin reforma agrară.

4. O zi de lucru și o ferdelă de cucu-

ruz sfărâmat dela fiecare familie din cari $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului.

5. Stola îndatinată.

Concurenții își vor înainta cererile însoțite de documente oficiului nostru și cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie în vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a celebra și predica, respective a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Luduș, la 14 Octomvrie 1926.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Herepea.

Romul Popa
protopop.

Preoți!

Învățători!

Comandați la

Librăria ANCA, Cluj:

„Cărarea Fericirii“

carte de rugăciuni de preotul *G. Mânzat*; conține 363 pagini cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. Sa dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu, sub Nr. 581/925.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei

„ „ pânză fină cu cruce aurită 140 „

„ „ piele lux, pe hârtie velină 280 „

„ „ „pen'ru dame . . . . . 350 „

„Predici la Morți“ 55.— Lei

„Predici pt. Postul Mare“

45.— Lei.

Teatre poporale . . . . . 15—30
școlare . . . . . 15—30

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de modele românești

(250 motive) 85 Lei.

Cel mai mare depozit de

CLOPOTE

dela 25—160 kgr. Ornate bisericesti, Odăjdii, Prapori etc.

Cereți prețurent detailat. 5—20